

for Sustainable living..

കൃഷികർണ്ണ

കാർഷിക സംരംഭകർക്ക് സുസ്ഥിരത കൈവരിക്കാനും ഭക്ഷ്യോല്പാദനത്തിൽ സ്വയംപര്യാപ്തത കൈവരിക്കാനും സാമ്പത്തിക സുസ്ഥിരതയുള്ള ഗ്രാമങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കാനും ലക്ഷ്യമിട്ട് സ്റ്റേറ്റ് അഗ്രി ഹോർട്ടി സൊസൈറ്റിയും (SAHS) സസ്റ്റൈനബിൾ ഫുഡ് സിസ്റ്റം (SF) സംയുക്തമായി നടപ്പിലാക്കുന്ന പദ്ധതിയാണ് കൃഷികർണ്ണ.

25000+
Agripreneurs

5% Annual Growth in
Vegetable Production

Women
Empowerment

**STATE AGRI
HORTI SOCIETY**

**SUSTAINABLE
FOUNDATION**

INTERNATIONAL YEAR OF
FRUITS AND VEGETABLES
2021

കാർഷിക രംഗത്തിന് താങ്ങായി കൃഷികർണ്ണ

കഴിഞ്ഞ 16 വർഷമായി സാമൂഹിക പ്രസക്തിയുള്ള നിരവധി പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കിയ സ്റ്റേറ്റ് അഗ്രി ഹോർട്ടി സൊസൈറ്റി (SAHS) കാർഷിക വൃത്തി, പ്രകൃതി സംരക്ഷണം മുതലായ മേഖലയിൽ പുരോഗമനപരമായ പദ്ധതികൾ തുടർന്നും നടപ്പിലാക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി സസ്റ്റൈനബിൾ ഫൗണ്ടേഷനുമായി കൈകോർത്ത് ഒരു പുതിയ ഉദ്യമത്തിന് തുടക്കം കുറിച്ചിരിക്കുകയാണ്. കൂടുതൽ കാർഷിക സംരംഭകരെ സൃഷ്ടിച്ച് പഴം പച്ചക്കറി ഉൽപ്പാദനത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ സുസ്ഥിരതയും സ്വയം പര്യാപ്തതയും കൈവരിക്കുകയും ഇന്ത്യയുടെ ഗ്രാമങ്ങളിൽ സാമ്പത്തിക ഭദ്രത ഉറപ്പിച്ചുറപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുകയാണ് ഇതിലൂടെ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.

എക്കാലവും കൃഷിക്ക് പാരമ്പര്യമായി ഏറെ പ്രാധാന്യമുണ്ട്. കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം, മണ്ണിടിച്ചിൽ, വെള്ളത്തിന്റെ ലഭ്യതക്കുറവ് തുടങ്ങി നിരവധി കാര്യങ്ങൾക്ക് പ്രത്യക്ഷത്തിലും പരോക്ഷത്തിലും കൃഷിയിൽ വന്ന ഏറ്റക്കുറച്ചിലുകൾ കാരണമാകുന്നുണ്ട്. അതിനാൽ തന്നെയാണ് ഒട്ടുമിക്ക കാർഷിക വിദഗ്ദ്ധരും ഈ രംഗത്ത് സ്വയംപര്യാപ്തത കൈവരിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകതയെപ്പറ്റി ഊന്നിയുണി പറയുന്നതും. കാർഷിക രംഗത്ത് സുസ്ഥിരമല്ലാത്ത കൃഷി രീതികൾ അവലംബിക്കുകയാണെങ്കിൽ അത് പല രീതിയിലുള്ള ആഘാതങ്ങൾ ജീവരാശിയിലും അന്തരീക്ഷത്തിലും ഉണ്ടാക്കും. കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനവും അതിനോടനുബന്ധിച്ചുണ്ടാകുന്ന ദുരന്തങ്ങളും ഒഴിവാക്കുന്നതിനുള്ള പ്രധാന മാർഗങ്ങളിലൊന്ന് സുസ്ഥിരമായ രീതിയിലുള്ള ഭക്ഷ്യോല്പാദനമാണ്.

സുസ്ഥിരമായ ഭക്ഷ്യോല്പാദനത്തിലൂടെ മനുഷ്യന്റെയും പ്രകൃതിയുടെയും സുസ്ഥിരമായ നിലനിൽപ്പ് കൂടിയാണ് യാഥാർത്ഥ്യമാകുന്നത്. കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനങ്ങൾക്ക് ഉള്ളിൽ നിന്നുകൊണ്ട് തന്നെ ജനസംഖ്യാ വർദ്ധനവിന് അനുസൃതമായി എല്ലാവർക്കും ഭക്ഷ്യോല്പന്നങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കാൻ സുസ്ഥിരമായ കാർഷികവൃത്തിയിലൂടെ കഴിയും. ഈ തത്വത്തിൽ അധിഷ്ഠിതമായാണ് കൃഷികർണ്ണ എന്ന പദ്ധതി വിഭാവനം ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. ഉയർന്ന ഗുണമേന്മയുള്ളതും

രാസകീടനാശികളോ മറ്റ് മായമോ ചേർക്കാതെ ഉൽപ്പാദിപ്പിച്ചെടുത്തതുമായ പച്ചക്കറികളും മറ്റ് ഭക്ഷ്യവസ്തുക്കളും ഓരോ ജനതയുടെയും ആഹാരത്തിന്റെ ഭാഗമാക്കുക എന്നതാണ് കൃഷികർണ്ണ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.

കാർഷിക സംരംഭകർക്കായി കൃഷികർണ്ണ

കാർഷികരംഗത്ത് നിക്ഷേപം നടത്തുന്നതിനായി കൃഷിയിൽ തല്പരരായ ആളുകൾക്ക് അവസരം നൽകുകയാണ് കൃഷികർണ്ണ. നിക്ഷേപം എന്നതിലുപരി നിലവിൽ കാർഷിക രംഗത്ത് സജീവമായ കർഷകർക്ക് അവരുടെ ഉത്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും വെള്ളം, മണ്ണ് എന്നിവയുടെ ഗുണമേന്മ കൂട്ടുന്നതിനും മാലിന്യ നിർമാർജ്ജനം ഫലവത്താക്കുന്നതിനുമായുള്ള ആധുനിക സാങ്കേതിക വിദ്യകളും മെഷീനറികളും കൃഷികർണ്ണയിലൂടെ ലഭ്യമാക്കുന്നു. കാർഷിക സംരംഭകരെ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനും കൂടുതൽ ആളുകളെ കൃഷിയിലേക്ക് ആകർഷിക്കുന്നതിനും ഒരു മികച്ച വരുമാന മാർഗ്ഗം എന്ന തരത്തിൽ കാർഷികവൃത്തി സ്വീകരിക്കുന്നതിനും വേണ്ട കൺസൾട്ടൻസി സേവനവും കൃഷികർണ്ണയിൽ നിന്ന് ലഭിക്കുന്നു. ഈ രംഗത്തെ വിദഗ്ദ്ധരായ ആളുകളിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്ന കാർഷിക സംബന്ധമായ ഉപദേശങ്ങൾ, സാങ്കേതികവിദ്യകളുടെ ഉപയോഗം എന്നിവ പുത്തൻ കാർഷിക സംസ്കാരം പടുത്തുയർത്തുന്നതിനായി ഓരോ കർഷകനേയും സഹായിക്കുന്നു. ഒരു കൃഷിയിടം ഒരുക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായുള്ള ആസൂത്രണം, രൂപരേഖ തയ്യാറാക്കൽ, ഭൂമി സജ്ജമാക്കൽ തുടങ്ങിയ പല ഘട്ടങ്ങളും കൃഷികർണ്ണയുടെ ഭാഗമായി ചെയ്തുകൊടുക്കപ്പെടുന്നു. സുസ്ഥിരമായ വരുമാനം കിട്ടത്തക്ക രീതിയിൽ കാർഷിക രംഗത്തെ വളർത്തി നഗര/ഗ്രാമീണ ജനതക്ക് സാമ്പത്തിക മുന്നേറ്റമുണ്ടാക്കുക എന്നതും കൃഷികർണ്ണയുടെ പരിണിത ലക്ഷ്യമാണ്.

കൃഷികർണയുടെ സേവനങ്ങൾ

- അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനം മുതൽ വിതരണം വരെയുള്ള കാര്യങ്ങളിൽ പൂർണ്ണ സേവനം
- കാർഷികരംഗത്തെ പ്രമുഖരിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്ന കാർഷികോപദേശങ്ങൾ
- ഉൽപ്പന്നത്തിനനുസൃതമായ മൂല്യം
- വിപണിയുമായുള്ള ബന്ധം
- ബ്രാൻഡിംഗ്, മാർക്കറ്റിങ് എന്നിവയ്ക്കായി നൽകുന്ന ഡിജിറ്റൽ പരിശീലനങ്ങൾ
- അർഹമായ ഉൽപ്പന്നങ്ങൾക്ക് ജിയോ ടാഗുകൾ
- കാർഷിക സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളുടെ പുതിയ സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ സ്വീകരിക്കാനുള്ള അവസരങ്ങളും സബ്സിഡിയും

സംരംഭകരെ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്ന രീതി

- സംസ്ഥാനമൊട്ടാകെ ഈ പദ്ധതിയെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവ് നൽകുന്നതിനും തല്പരരായ കാർഷിക സംരംഭകരെ കണ്ടെത്തുന്നതിനുമായി വർക് ഷോപ്പുകൾ സംഘടിപ്പിക്കുക.
- ഇത്തരത്തിൽ വർക് ഷോപ്പുകളുടെ ഭാഗമാകുന്ന ആളുകളിൽ നിന്നും തല്പരരായ ആളുകളെ കണ്ടെത്തി ഷോർട്ട് ലിസ്റ്റ് ചെയ്യുക.

പ്രാവർത്തികമാക്കൽ

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, സർക്കാർ ഏജൻസികൾ, കോ ഓപ്പറേറ്റീവ് ബാങ്കുകൾ, സൊസൈറ്റികൾ, എൻ. ജി. ഓ കൾ, കാർഷിക SHG കൾ, സ്വകാര്യ വ്യക്തികൾ എന്നിവ മുഖാന്തിരമാണ് പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നത്. പ്രാദേശിക തലത്തിൽ 5 യൂണിറ്റുകൾ ചേർന്ന ഗ്രൂപ്പുകൾ രൂപീകരിക്കുകയും, ഇത്തരം നാലോ അഞ്ചോ ഗ്രൂപ്പുകൾ ചേർന്ന ക്ലസ്റ്ററുകൾ രൂപീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഓരോ ക്ലസ്റ്ററിലും ഒരു കൃഷികർണ കേന്ദ്രം കർഷകരുടെ ഉത്പന്നങ്ങൾ സമാഹരിക്കുകയും വിവിധ വിപണന കേന്ദ്രങ്ങൾ വഴി വില്പന നടത്തുകയും ചെയ്യുന്നു.

കൃഷികർണ കേന്ദ്രങ്ങൾ വഴി മൂല്യവർധിത ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ നിർമ്മാണവും വിപണനവും കൂടി ലക്ഷ്യമിടുന്നുണ്ട്.

കാർഷിക വിളകളുടെ ശേഖരണം, സംഭരണം, പാക്കിംഗ്, ലോജിസ്റ്റിക്സ്, മൂല്യവർധനവ് തുടങ്ങിയ കാര്യങ്ങളിൽ പ്രത്യേക പരിശീലനവും നൽകുന്നു.

- വനിതാ കാർഷിക സംരംഭകർക്ക് കൂടുതൽ മുൻതൂക്കം ലഭിക്കും. സർക്കാരിന്റെ പ്രത്യേക ആനുകൂല്യങ്ങളും ഇവർക്ക് ലഭ്യമാക്കുക.
- ഷോർട്ട് ലിസ്റ്റ് ചെയ്ത വ്യക്തികളോട് കൂടുതൽ ചർച്ച നടത്തിയശേഷം തല്പരരായ വ്യക്തികളെ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമാക്കുന്നു.

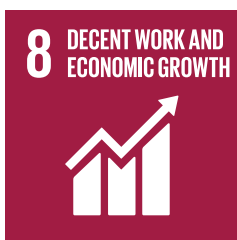

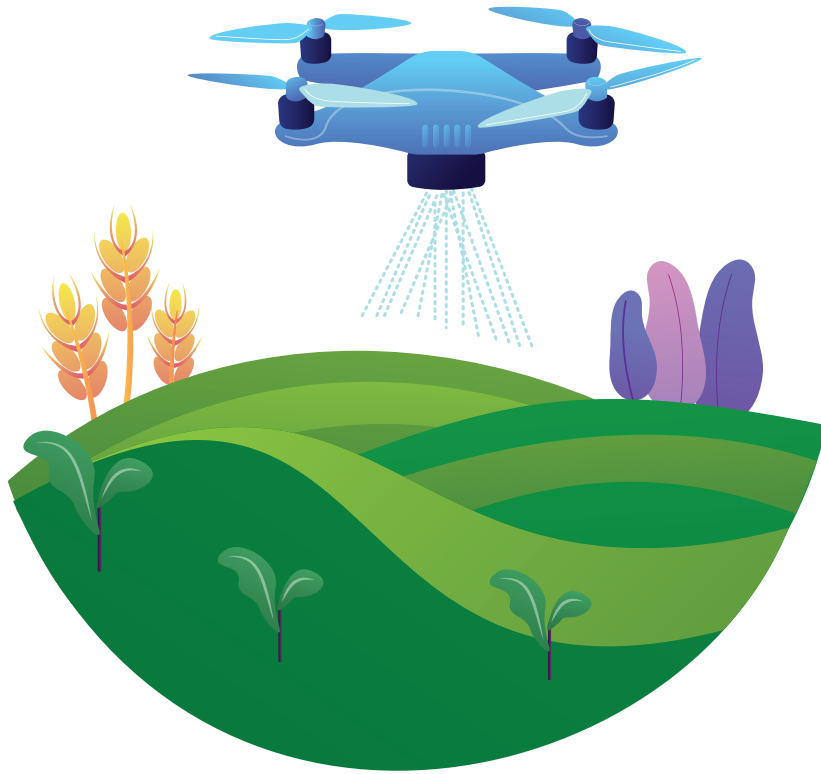
കൃഷികർണയും അഗ്രി സ്റ്റാർട്ടപ്പുകളും

അഗ്രി ടെക് സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്ക് മികച്ച അവസരങ്ങളാണ് കൃഷികർണ തുറന്നു നൽകുന്നത്. കാർഷിക രംഗത്തെ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് സാങ്കേതികമായ പരിഹാരം കാണുന്നതിനും അതിലൂടെ സംരംഭകരംഗത്ത് മുന്നേറുന്നതിനും ഉതകുന്ന മികച്ച അവസരമാണ് അഗ്രി സ്റ്റാർട്ടപ്പ് സംരംഭങ്ങൾക്ക് ലഭിക്കുന്നത്. കർഷകർക്ക് പ്രയോജനപ്പെടുന്ന രീതിയിൽ മികച്ച കാർഷിക സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ വിപണിയിലെത്തിക്കുന്ന സംരംഭങ്ങൾക്ക് തങ്ങളുടെ കണ്ടുപിടുത്തം ജനകീയമാക്കുന്നതിനുള്ള അവസരമാണ് ലഭിക്കുന്നത്. അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ വികസനത്തിലൂടെ കൃഷിയെ ആകർഷകമായ ഒരു രംഗമാക്കി മാറ്റുന്നതിനുള്ള അവസരം ഓരോ സ്റ്റാർട്ടപ്പ് സംരംഭകനും ലഭിക്കുന്നു.

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

അഗ്രി സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കേണ്ട മേഖലകൾ

ബീഗ് ഡാറ്റ : കാർഷികരംഗത്തും മണ്ണിന്റെ ഫലഭൂയിഷ്ഠി പരിശോധിക്കുന്നതിലും എല്ലാം തന്നെ ഏറെ ശ്രദ്ധ പതിയേണ്ട മേഖലയാണ് ഇത്. ഡ്രോൺകളും മറ്റും ഉപയോഗിച്ച് സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾ കൃഷിഭൂമിയിൽ നിന്നും ഡാറ്റ ശേഖരിക്കുന്നു. കാർഷികരംഗത്തെ ഡാറ്റ, കാലാവസ്ഥാ സംബന്ധമായ ഡാറ്റ, മണ്ണിനെ സംബന്ധിക്കുന്ന ഡാറ്റ എന്നിവയെല്ലാം തന്നെ ഒരേ പോലെ പ്രാധാന്യമർഹിക്കുന്നവയാണ്.

മാർക്കറ്റ് ലിങ്കേജ് മോഡലുകൾ : കൃത്യവും കാര്യക്ഷമമായതുമായ രീതിയിൽ വിളവെടുപ്പിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ കർഷകർക്ക് നൽകുന്ന സാങ്കേതിക വിദ്യ ഏറെ പ്രാധാന്യമർഹിക്കുന്ന ഒന്നാണ്.

ഐഒറ്റി ഫോർ ഫാർമേഴ്സ് : സാങ്കേതികവിദ്യയിൽ അധിഷ്ഠിതമായ കാർഷികരീതികൾ ഏറെ പ്രാധാന്യമർഹിക്കുന്നു. ഹൈ പ്രിസിഷൻ ക്രോപ്പ് കൺട്രോൾ , ഓട്ടോമേറ്റഡ് ഫാമിംഗ് സാങ്കേതികത , എന്നിവ കാർഷിക രംഗത്ത് ഏറെ നിർണായകമാണ്. അത് പോലെ തന്നെ വിളവെടുപ്പ് , മഴ , കിടാണു നിയന്ത്രണം, മണ്ണിന്റെ ഫലഭൂയിഷ്ഠി തുടങ്ങിയ കാര്യങ്ങളിൽ ലഭ്യമാക്കുന്ന സാങ്കേതിക നിർദ്ദേശങ്ങൾ കർഷകർക്ക് ഏറെ ഗുണകരമാകും.

കൃഷികർണയും കോർപ്പറേറ്റ് സോഷ്യൽ റെസ്പോൺസിബിലിറ്റിയും

കോർപ്പറേറ്റുകൾക്കും ഉയർന്ന ആസ്തിയുള്ള വ്യക്തികൾക്കും തങ്ങളുടെ സാമൂഹിക പ്രതിബദ്ധത പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായുള്ള ഫണ്ടുകൾ കൃത്യമായി വിനിയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള അവസരം കൂടിയാണ് കൃഷികർണ. സമൂഹത്തിലെ സാമ്പത്തികമായി ഏറെ പിന്നാക്കം നിൽക്കുന്ന ജനവിഭാഗത്തിന്റെ ഉന്നമനമാണ് ഈ പദ്ധതിയിലൂടെ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. സ്റ്റേറ്റ് അഗ്രി ഹോർട്ടി സൊസൈറ്റി (SAHS), സസ്റ്റെനബിൾ ഫൗണ്ടേഷൻ എന്നിവ കോർപ്പറേറ്റ് സോഷ്യൽ റെസ്പോൺസിബിലിറ്റിയുടെ ഭാഗമായി കൃഷികർണ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള ഏജൻസിയായി പ്രവർത്തിക്കും. പദ്ധതിക്കായി പണം ചെലവഴിക്കുന്ന കോർപ്പറേറ്റുകൾക്ക് പദ്ധതിയുടെ ഗുണഭോക്താക്കളെ നിർദ്ദേശിക്കാവുന്നതാണ്.

ഐക്യരാഷ്ട്ര സംഘടനയുടെ സസ്റ്റെനബിൾ ഡെവലപ്മെന്റ് ഗോളുകളായ ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജനം, പട്ടിണി ഇല്ലാതാക്കാൻ, കാലാവസ്ഥാ സംരക്ഷണം എന്നിവയിൽ അധിഷ്ഠിതമായാണ് സിഎസ്ആർ ഫണ്ടുകൾ ഈ രംഗത്ത് വിനിയോഗിക്കുന്നത്. ഇത്തരത്തിൽ സമൂഹത്തിന്റെ ഉന്നമനത്തിനും പുത്തൻ കാർഷിക സംസ്കാരം വളർത്തിയെടുക്കുന്നതിനും സമൂഹത്തിലെ സാമ്പത്തികമായി പിന്നാക്കം നിൽക്കുന്ന

ജനവിഭാഗത്തിന് മികച്ച ജീവിതസൗകര്യങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുമായി കോർപ്പറേറ്റുകൾക്ക് ഈ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമാകാം. കാർഷിക ഗ്രാമങ്ങളെ കണ്ടെത്തി അവിടെ കൃഷിയിൽ താൽപര്യമുള്ളവരെ അണിനിരത്തി അവർക്ക് പ്രത്യേക പരിശീലനവും സാങ്കേതിക വിദ്യയും നൽകി കർഷകരെയും ഗ്രാമത്തെ തന്നെയും മുന്നോട്ട് കൊണ്ട് പോകുന്നതിനുള്ള നടപടികളാണ് നടപ്പിലാക്കുന്നത്. മാതൃകാ ഗ്രാമങ്ങളായി ഇവിടെയുള്ള കർഷകഗ്രാമങ്ങൾ മാറുമ്പോൾ അതിൽ കോർപ്പറേറ്റുകളുടെ പീഠുണയും ഉണ്ടാകും.

കൃഷികർണയും പ്രകൃതിയും

ഇന്ന് പല കാർഷിക സംരംഭങ്ങളും നേരിടുന്ന വലിയൊരു പ്രശ്നമാണ് കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം. കൃഷികർണ പ്രകൃതിക്ക് പൂർണ്ണമായും യോജിക്കുന്ന രീതിയിലുള്ള കാർഷിക സമ്പ്രദായങ്ങൾക്ക് മാത്രമാണ് മുൻതൂക്കം നൽകുന്നത്. പ്രകൃതിക്ക് ദോഷകരമല്ലാത്ത, സാങ്കേതിക വിദ്യയിൽ അധിഷ്ഠിതമായി ഭക്ഷ്യോത്പാദനം, മൃഗപരിപാലനം എന്നിവ നടപ്പിലാക്കുക എന്നതാണ് ഈ പദ്ധതികൊണ്ട് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.

സുസ്ഥിര വികസനത്തിന് പ്രാധാന്യം നൽകുന്നതിനാൽ തന്നെ റീസൈക്ലിംഗ് രീതികൾക്ക് വേണ്ട പരിശീലനം നൽകുന്നു. കാർഷിക മാലിന്യങ്ങൾ, മൃഗപരിപാലനത്തിൽ നിന്നുള്ള മാലിന്യങ്ങൾ എന്നിവ കൃത്യമായ രീതിയിൽ സംസ്കരിച്ച് ജൈവവളങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിനായുള്ള പരിശീലനം പദ്ധതിയിലൂടെ ലഭിക്കുന്നു. ഇത് മണ്ണിന്റെ ഫലഭൂയിഷ്ഠത വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു. മഴവെള്ള സംഭരണത്തിന് പ്രാധാന്യം നൽകുകയും മഴവെള്ള സംഭരണികളുടെ നിർമ്മാണത്തിലൂടെ കർഷകന് ഏറ്റവും മികച്ച ജലസ്രോതസ്സ് പരിചയപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഇതോടൊപ്പം കൃഷികർണ, മണ്ണിലാകൃഷി രീതിക്കും പ്രാധാന്യം നൽകുന്നു. 10% വെള്ളം മാത്രമുപയോഗിച്ചാണ് ഈ കൃഷി രീതി പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നത്. ഇതിലൂടെ വളരെ കുറഞ്ഞ സമയത്തിനുള്ളിൽ കൂടുതൽ പച്ചക്കറി കൃഷി

ചെയ്തെടുക്കാനും കഴിയുന്നു. മാത്രമല്ല കാർബൺ എമിഷൻ കുറയ്ക്കാനും ഇത് സഹായകമാണ്. വെർട്ടിക്കൽ ഗാർഡനുകൾ തീർത്ത് കൃഷി ചെയ്യാം എന്നതിനാൽ കുറഞ്ഞ സ്ഥലത്ത് നിന്ന് തന്നെ കൂടുതൽ ഉൽപ്പാദനം സാധ്യമാണ് എന്നതും എടുത്ത് പറയേണ്ട പ്രത്യേകതയാണ്. മണ്ണിലാ കൃഷിക്കായി സൗരോർജ്ജം വിനിയോഗിക്കുന്നതിലൂടെ ഊർജ്ജ സംരക്ഷണം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിലും, തേനീച്ചകളുടെ സഹായത്തോടെ ജൈവവൈവിധ്യം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിലും കൃഷികർണ ശ്രദ്ധ ചെലുത്തുന്നു.

STATE AGRI HORTI SOCIETY

State Agri-Horticultural Development Co-Operative Society Ltd. T1652

ACCREDITED BY GOVERNMENT OF KERALA

Karshika bhavan, Vedicachan Kovil,
Thiruvananthapuram 695501, Kerala
0471 2408877, +91 7012704289
agri@stateagrihortisociety.org
www.stateagrihortisociety.org

SUSTAINABLE FOUNDATION

2nd Floor, Sharan Chambers,
Vellayambalam,
Thiruvananthapuram - 10
Call: +91 8590327489
info@sustainable-foundation.org
www.sustainable-foundation.org

സേവനങ്ങൾക്ക്
+91 85 90 42 12 24